

Brüssel, 11. oktoober 2024
(OR. en)

14450/24
ADD 1

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. oktoober 2024
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2024) 470 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Moldova majanduskasvu kava kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2024) 470 final.

Lisatud: COM(2024) 470 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.10.2024
COM(2024) 470 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

**Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja
Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele**

Moldova majanduskasvu kava kohta

LISA

Meetmed, millega toetatakse Moldova integreerumist ELi ühtse turuga (2. sammas)

1. Kaupade vaba liikumine ja integreerimine tarneahelatesse

- (1) Sõlmida tööstustoodete vastavushindamise ja tunnustamise leping, et pärast õigusaktide vastavusse viimist ELi asjaomase õigustikuga anda Moldovas toodetud kaupadele juurdepääs ühtsele turule.
- (2) Uurida lahendusi riigi kvaliteeditaristu (mis hõlmab laboratoorseid teste ja turujärelevalvet) suutlikkuse ja sõltumatuse suurendamiseks ning levitada teavet ELi turule juurdepääsu ja võimaluste kohta.
- (3) Edendada Moldova riikliku standardiorganisatsiooni täisliikmesust kolmes ametlikus Euroopa standardiorganisatsioonis: CEN, CENELEC ja ETSI.

2. Seadusliku kaubanduse ja transpordiühenduste soodustamine ning tarneahela turvalisuse suurendamine

Alates 2022. aasta maist on solidaarsuskoridorid aidanud parandada ELi, Ukraina ja Moldova vahelisi transpordiühendusi, edendades maantee-, raudtee- ja siseveetranspordi abil toimuvat kaubandust. Lisaks sellele teevad Moldova ja EL tihedat koostööd tollivaldkonnas, eriti volitatud ettevõtjate vastastikuse tunnustamise programmide kaudu. Moldova peaks 2025. aastal ühinema ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga ja julgustama oma ettevõtjaid transiidiprotseduuri igati kasutama, et hõlbustada piiriületusprotsessi. Uuritakse muu hulgas järgmisi edasisi samme:

- (4) tolliprogrammi kaudu eksperdiabi pakkumine tolliprotsesside lihtsustamiseks ja digitaliseerimiseks, eesmärgiga toetada seaduslikku äritegevust ja teha ettevalmistusi ELi elektroonilise tollikeskkonnaga koostalitlusvõime saavutamiseks;
- (5) täiendava juurdepääsu andmine kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteemile (TRACES);
- (6) uute investeerimisvõimaluste pakkumine üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) esmatahtsate piiripunktide arendamiseks ning Moldova raudteesüsteemide ELi süsteemi integreerumise tagamine, täiendades juba tehtavaid investeeringuid, mida toetatakse Euroopa ühendamise rahastust;
- (7) ettepaneku tegemine maanteetranspordi lepingu pikendamiseks 2025. aasta detsembrile järgnevak ajaks ja maanteetransporti käsitlevate õigusnormide vastavusse viimise toetamine;
- (8) koostöö tugevdamine transpordiühendusega, sealhulgas suurema toetuse kaudu ja loimides Moldova transpordiühenduse asutamislepingu eesmärkidesse, eelkõige tegevuskavadesse ning õigustikuga vastavusse viimist ja TEN-T arendamist käsitlevatesse eduaruannetesse.

3. Integreerumine ELi energiaturuga ja süsinikuheite vähendamine

Moldova, energiaühenduse ja Euroopa Komisjoni ühise tegevuskava alusel toetatakse järgmist:

- (9) ELi tasandiga vastavusse viidud õigusaktide ja nendega seotud energiaturu reformide väljatöötamine;

- (10) konkurentsivõimeliste ja säästvate energiaturgude arendamiseks vajalikud investeeringud, mis sillutavad teed nende energiaturgude integreerimiseks ELi siseturuga;
- (11) meetmed süsiniku hinnastamise rakendamise ettevalmistamiseks.

4. Integreerumine digitaalse ühtse turuga

Digisektoris rakendatakse meetmeid järgmistel eesmärkidel:

- (12) hõlbustada rändlust ja telekommunikatsiooni käsitleva õigustiku ülevõtmist ja tulemuslikku rakendamist, et integreeruda ELi „rändle nagu kodus“ valdkonda;
- (13) toetada Moldova osalemist tulevase ELi digiidentiteedikukru väljatöötamisel ja rakendamisel ning viia riigisisesed õigusaktid vastavusse ELi digiidentiteedi raamistikuga ja internetipõhiste avalike teenuste ja piiriülese teabevahetuse Euroopa koostalitlusvõime raamistikuga;
- (14) toetada digiteenuste määruse ja digiturgude määruse sätete väljatöötamist ja rakendamist (sh täiendava abi andmine konkreetsete riskidega tegelemiseks) ning uurida liidu ja Moldova täitevasutuste vahelisi võimalikke koostöömehhanisme;
- (15) tugevdada Moldova digitalistut, julgeolekut ja majandust; toetada maapiirkondades lairibavõrgu kasutuselevõttu ja digioskuste arendamist;
- (16) suurendada Moldova elutähtsate sektorite küberkerksust, eelkõige viies need vastavusse küberturvalisuse 2. direktiiviga ja ELi meetmepaketiga 5G-võrkude turvalisuse tagamiseks; suurendada oluliselt asjaomast haldussuutlikkust ja teha ettevalmistusi Moldova juurdepääsuks ELi küberreservile kübersolidaarsuse määruse alusel;
- (17) tugevdada Euroopa andmestrategias sätestatud põhimõtete ja normide, näiteks andmehalduse määruse, andmemääruse, avaandmete direktiivi ja väärtuslike andmetike rakendusmääruse rakendamist.

5. Juurdepääs ühtsele euromaksete piirkonnale (SEPA)

Piiriüleste maksete kulude vähendamine hoogustab piiriülest kaubandust. Moldova kehtestab riiklikud õigusaktid, mida Euroopa Maksenõukogu SEPAs osalemiseks nõuab.

ELi abiga toetatakse Moldovat, et ta viiks õigusaktid vastavusse asjakohaste ELi õigusaktidega.

6. Muud võimalikud valdkonnad

- (18) Arendada strateegilisi partnerlusi, et tagada esmatähtsate ravimite liidule juurdepääsu kaudu esmatähtsate ravimite varustuskindlus.
- (19) Arendada e-kaubandusega seotud teenuseid, sealhulgas postipakkide kättetoimetamise teenuseid, turismiteenuseid ja muud tegevust, tuginedes 2020. aastal heaks kiidetud Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu (CEFTA) tegevuskavale¹.

¹ „Electronic Commerce: Roadmap for dialogue on regulatory issues“, CEFTA, vt [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf).

- (20) Teha koostööd oskuste ning kvalifikatsioonide, sealhulgas kutsekvalifikatsioonide tunnustamise valdkonnas².
- (21) Uurida võimalust osaleda Euroopa riiklike tööturuasutuste võrgustiku tegevuses ja teha võrgustikuga koostööd, et tugevdada Moldova tööturuasutuste suutlikkust.
- (22) Toetada Moldova riikliku kvalifikatsiooniraamistiku sidumist Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga, hõlbustades oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvust, sealhulgas Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku nõuanderühma töö kaudu ning toetades hiljuti loodud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku riiklikku koordineerimiskeskust Moldovas.
- (23) Edendada koostööd kutsehariduse ja -õppe valdkonnas, eelkõige toetades Euroopa Õpipoisiõppe Liidu raames riiklike ja piirkondlike organisatsioonide suuremat osalemist õpipoisiõppes ja töökohapõhises õppes.
- (24) Moldova üksuste aktiivne osalemine Euroopa Sotsiaalfondi+ (ESF+) tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmis.
- (25) Hõlbustada Moldova ühinemist uute asjakohaste ELi programmide, vahendite, eksperdirühmade ja rahastutega ning tema osalemist olemasolevates ELi algatustes.